

Sygn. akt I C 70/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 sierpnia 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, I Wydział Cywilny

w następującym składzie :

Przewodniczący : Sędzia SR Tomasz Kalsztein

Protokolant : Monika Miller

po rozpoznaniu w dniu 10 sierpnia 2016 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa S. K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda S. K. kwotę 21.353,74 zł (dwadzieścia jeden tysięcy trzysta pięćdziesiąt trzy złote siedemdziesiąt cztery grosze) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwot:

- 11.237,06 zł (jedenaście tysięcy złotych dwieście trzydzieści siedem złotych sześć groszy) od dnia 25 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty,

- 6.000,00 zł (sześć tysięcy złotych) od dnia 29 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty;

- 4.116,68 zł (cztery tysiące sto szesnaście złotych sześćdziesiąt osiem groszy) od dnia 19 maja 2016 roku do dnia zapłaty;

2. oddala powództwo w pozostałej części;

3. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda S. K. kwotę 3.576,94 zł (trzy tysiące pięćset siedemdziesiąt sześć złotych dziewięćdziesiąt cztery grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu w całości;

4. nakazuje zwrócić z funduszy Skarbu Państwa Sądowi Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi na rzecz powoda S. K. kwotę 316,06zł (trzysta szesnaście złotych sześć groszy) tytułem nadpłaconych kosztów sądowych uiszczonych w dniu 1 września 2015 roku zaksięgowanych pod pozycją 2411 150854;

5. nakazuje pobrać od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądowi Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 506,00 zł (pięćset sześć złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 70/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 17 stycznia 2014 r. powód S. K., reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 2.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 9.504,96 zł tytułem odszkodowania oraz odsetek ustawowych od dnia 25 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty, a także

zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych i ustalenie odpowiedzialności strony pozwanej za skutki zdarzenia z dnia 29 maja 2012 r., które ujawnią się w przyszłości.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż w dniu 29 maja 2012 r. w Ł. uległ wypadkowi komunikacyjnemu, spowodowanemu przez kierującego pojazdem marki H. (...), ubezpieczonemu od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego. Wskutek wypadku powód doznał urazu kręgosłupa szyjnego i naciągnięcia mięśni szyi. W związku z urazami powód zmuszony był podjąć długotrwałe leczenie neurologiczne oraz rehabilitacyjne. Wypadek zdecydowanie negatywnie wpłynął na życie powoda. Na dochodzoną przez powoda kwotę odszkodowania składają się koszty opieki osób trzecich przez pierwszy miesiąc po wypadku (4 h x 8,93 zł x 30 dni = 1.071,60 zł), 200 zł tytułem dalszych kosztów leczenia oraz 8.233,36 zł tytułem utraty zarobków za dalsze 2 miesiące.

/pozew k. 2 – 7/

Odpis pozwu został doręczony pozwanemu (...) S.A. z siedzibą w W. dnia 10 lutego 2014 r.

/potwierdzenie odbioru k. 123/

W odpowiedzi na pozew z dnia 24 lutego 2014 r. pozwany (...) S.A. z siedzibą w W., reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wskazał, iż nie uznaje powództwa, wniósł o jego oddalenie w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pisma pozwany podniósł, iż uznał swoją odpowiedzialność za szkodę co do zasady. Zdaniem pozwanego wypłacona powodowi kwota zadośćuczynienia spełnia funkcję kompensacyjną, jest adekwatna do rozmiaru doznanego cierpienia oraz ograniczeń osobistych w związku z wydarzeniem. W ocenie pozwanego również wypłacona kwota odszkodowania za utracone dochody rekompensuje poniesione szkody.

/odpowieź na pozew k. 124 – 126/

Pismem z dnia 3 listopada 2015 r., doręczonym pozwanemu dnia 28 czerwca 2016 r., pełnomocnik powoda rozszerzył powództwo o kwotę 6.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z odsetkami ustawowymi od dnia rozszerzenia powództwa do dnia zapłaty.

/pismo procesowe z dn. 3.11.2015 r. k. 247 – 248, potwierdzenie odbioru k. 283/

Pismem z dnia 4 maja 2016 r., złożonym na rozprawie w dniu 16 maja 2016 r., pełnomocnik powoda rozszerzył powództwo o kwotę 4.116,68 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia rozszerzenia powództwa do dnia zapłaty tytułem utraconych zarobków.

/pismo procesowe k. 270 – 271, protokół rozprawy z d. 16.05.2016 r. k. 272/

W dalszym toku postępowania strony podtrzymały dotychczas zajęte stanowiska.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 maja 2012 r. doszło do wypadku komunikacyjnego na ul. (...) w Ł. z winy kierującego pojazdem marki H. (...) R. M.. (...) w wypadku został powód S. K., kierujący pojazdem marki M..

/oświadczenie sprawcy kolizji z dn. 29.05.2012 r. k. 24 – 26/

Zdarzenie z dnia 29 maja 2012 r. zostało objęte ochroną ubezpieczeniową zapewnianą przez pozwanego ubezpieczyciela (...) S.A. z siedzibą w W. na podstawie zawartej przez sprawcę szkody umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

/bezporne/

Dnia 30 maja 2012 r. z powodu dolegliwości bólowych w okolicy kręgosłupa powód zgłosił się do ambulatorium Szpitalnego Oddziału Ratunkowego III Szpitala Miejskiego im. (...) w Ł.. W szpitalu u powoda rozpoznano stłuczenie okolic kręgosłupa szyjnego i naciągnięcie mięśni szyi. Powodowi zalecono odpoczynek przez okres 7 – 10 dni, przepisano leki przeciwbólowe oraz podjęcie dalszego leczenia w poradni ortopedycznej. Na wykonanym w Oddziale zdjęciu RTG widoczne były zmiany zwyrodnieniowe.

/dokumentacja medyczna z III Szpitala Miejskiego im. (...) w Ł. k. 27 – 29/

Powód w dniu 13 czerwca 2012 r. podjął leczenie w Miejskiej Przychodni (...) w Ł.. Kolejne wizyty odbył w dniach 3 lipca, 27 lipca, 22 sierpnia, 27 września oraz 12 listopada 2012 r.

/dokumentacja medyczna z Miejskiej Przychodni (...) w Ł. k. 30 – 34/

Jednocześnie powód leczył się w Poradni Neurologii w Zespole Lekarzy (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł., gdzie odbył sześć wizyt w dniach 25 czerwca, 16 lipca, 20 sierpnia, 10 września, 8 października oraz 29 października 2012 r.

/dokumentacja medyczna z (...) sp. z o.o. k. 89 – 103/

Powód korzystał z (...) Przychodni Miejskiej (...) w Ł. oraz z zabiegów rehabilitacyjnych mających miejsce w trzech turnusach: 30 lipca – 10 sierpnia 2012 r., 16 sierpnia – 29 sierpnia 2012 r., 29 października – 27 listopada 2012 r.

/dokumentacja medyczna Przychodni Miejskiej (...) w Ł. k. 35 – 37, k. 104 – 111/

Powód podjął następnie leczenie w (...) w Ł.. Wizyty miały miejsce w dniach 15 lutego, 1 marca oraz 20 maja 2013 r.

/dokumentacja medyczna z (...) k. 39 – 41/

Powód był niezdolny do pracy w okresie od 30 maja 2012 r. do 27 listopada 2012 r., kiedy to przebywał na zwolnieniu lekarskim.

/druki (...) k. 42 – 51, dokumentacja medyczna j. 161 – 162, druki (...) k. 163 – 165, dokumentacja medyczna k. 166 – 170/

Lekarz orzecznik ZUS przyznał powodowi 5% uszczerbek na zdrowiu w związku z doznanym w dniu 29 maja 2012 r. wypadkiem.

/orzeczenie lekarza rzecznika ZUS z dn. 4.12.2012 r. k. 66 – 67, karta wypadku k. 112 – 113/

Powód z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych otrzymał świadczenie za 6 miesięcy w łącznej wysokości 10.098,06 zł.

/potwierdzenie wypłaty k. 68 – 69, potwierdzenie przelewu otrzymanego k. 70 – 74/

Powód zgłosił pozwanemu szkodę pismem z dnia 25 czerwca 2012 r., doręczonym pozwanemu dnia 17 lipca 2012 r., żądając wypłaty kwoty 35.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 18.692,87 zł tytułem odszkodowania.

/akta szkody nr PL (...)

Pozwany po otrzymaniu zgłoszenia szkody dnia 24 lipca 2012 r. oraz przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, na podstawie decyzji z dnia 7 stycznia 2013 r. oraz 13 kwietnia 2013 r., wypłacił powodowi kwotę 18.840,04 zł, na którą składały się:

- 490 zł tytułem kosztów leczenia,

- 6.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę,
- 12.340,04 zł tytułem utraconych zarobków.

/bezsporne, pismo (...) S.A. z 24.07.2012 r. k. 52, pismo z dn. 9.08.2012 r. k. 53, odwołanie z dn. 18.10.2012 r. k. 54 – 57, pismo (...) S.A. z dn. 7.01.2013 r. k. 58 – 59, wezwanie do zapłaty z dn. 8.02.2013 r. k. 60 – 63, pismo (...) S.A. z dn. 13.04.2013 r. k. 64 – 65/

W wyniku wypadku komunikacyjnego w dniu 29 maja 2012 r. powód doznał skręcenia kręgosłupa szyjnego. Nadto istnieją u niego zmiany zwyrodnieniowe o charakterze wielopoziomowej dyskopatii w odcinku szyjnym kręgosłupa. Obecnie pozostaje ograniczenie ruchów w odcinku szyjnym kręgosłupa, mierny zespół bólowy i poczucie pogorszenia sprawności. Leczenie powoda miało typowy przebieg i zakończone jest z dobrym wynikiem.

Z ortopedycznego punktu widzenia powód na skutek wypadku z 29 maja 2012 r. nie doznał uszczerbku na zdrowiu.

Nałożenie się urazu typu skręcenia na wcześniejsze istniejące u powoda zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa szyjnego sprzyja przyspieszeniu ich progresji.

Zakres cierpień fizycznych i psychicznych powoda w związku z doznanymi obrażeniami narządów ruchu był znaczny, co jest związane z doznanym bólem, koniecznością pozostawania w niewygodnym unieruchomieniu w kołnierzu ortopedycznym przez cztery tygodnie, zabiegami i ćwiczeniami usprawniającymi, ograniczeniami sprawności. Dolegliwości bólowe wymagające systematycznego stosowania leków trwały przez około dwa miesiące po wypadku.

W okresie systematycznego przyjmowania leków przeciwbólowych w większych ilościach, w ciągu dwóch pierwszych miesięcy uzasadniony ich koszt wynosił 40 zł miesięcznie. Później stopniowo ograniczał się do kwoty 10 zł miesięcznie i trwał przez dalsze 4 miesiące.

Z ortopedycznego punktu widzenia u powoda występowała konieczność częściowej pomocy osób trzecich przez okres około jednego miesiąca, przez czas unieruchomienia w kołnierzu ortopedycznym. Pomoc była potrzebna w wymiarze 3 godzin dziennie.

Rokowania na przyszłość powoda są raczej dobre.

/opinia biegłego sądowego z zakresu ortopedii i chirurgii urazowej A. W. z dn. 7.03.2015 r. k. 179 – 181, uzupełniająca opinia z dn. 16.05.2015 r. k. 218, dokumentacja ZUS k. 146/

Z neurologicznego punktu widzenia powód w wypadku z dnia 29 maja 2012 r. doznał urazu kręgosłupa szyjnego. Po przebyłym urazie powód był leczony z powodu objawów korzeniowych. Nasilenie cierpienia fizycznego powoda po przebyłym urazie było dość znaczne w okresie do 2 miesięcy po urazie. W następnym okresie do 6 miesięcy nasilenie malało.

Z neurologicznego punktu widzenia powód doznał 5% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu (pkt 94a tabeli uszczerbków Dz.U.18.12.2002 r.).

Obecnie dolegliwości powoda są skutkiem zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa powoda.

Szacunkowy koszt uzasadnionego leczenia przeciwbólowego powoda wynosił w okresie 2 pierwszych miesięcy 40 zł miesięcznie, zaś w ciągu następnych 4 miesięcy do kilkunastu złotych miesięcznie.

Powód w okresie do około miesiąca wymagał pomocy osób trzecich w zakresie około 3 godzin dziennie. Obecnie rokowania powoda na przyszłość są dobre.

/opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii J. Z. z dn. 1.10.2015 r. k. 234 – 235, uzupełniająca opinia z dn. 15.03.2016 r. k. 259/

Wysokość miesięcznych utraconych przez powoda zarobków wynosi 4.116,68 zł.

/bezsporne, raport fiskalny okresowy k. 76 – 88/

Powód poniósł w związku z wypadkiem z dnia 29 maja 2012 r. koszty:

- wizyt u lekarzy specjalistów w łącznej kwocie 600 zł,
- zdjęcia RTG w kwocie 55 zł,
- kołnierza ortopedycznego w kwocie 35 zł.

/faktura VAT nr (...) k. 114, faktura VAT nr (...) k. 114, faktura VAT z dn. 27.06.2012 r. k. 115, faktura VAT nr (...) k. 116, faktura VAT nr (...) k. 117, Faktura VAT nr (...) k. 117, faktura VAT nr (...) k. 118, faktura VAT nr (...) k. 118/

Powód przed wypadkiem nie odczuwał żadnych bólów kręgosłupa. Przez pierwsze dwa miesiące po wypadku zażywał leki przeciwbólowe codziennie.

Po wypadku większość czynności przejęła żona powód. Robiła ona zakupy, sprzątała, pomagała powodowi wstawać z łóżka, ubierać się, a także przy czynnościach higienicznych. Powód leczy się do chwili obecnej.

/dowód z zeznań świadka A. K., protokół rozprawy z dn. 9.07.2014 r. k. 156 – 158, dowód z przesłuchania powoda S. K., protokół rozprawy z dn. 13.06.2016 r. k. 274/

Powód nadal odczuwa skutki wypadku.

/dokumentacja medyczna k. 191 – 200, potwierdzenia przelewów k. 201 – 212/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy, którego prawdziwość nie była kwestionowana przez strony.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie powód S. K. dochodził od pozwanego (...) S.A. w W. uzupełniającego zadośćuczynienia w kwocie 8.000 zł, kwoty 9.504,96 zł tytułem uzupełniającego odszkodowania oraz ustalenia odpowiedzialności pozwanego za skutki zdarzenia z dnia 29 maja 2016 r. na przyszłość. Strona pozwana nie kwestionowała istnienia swojej odpowiedzialności ani jej zasady, a także okoliczności wypadku. Spór koncentrował się zatem wokół wysokości poniesionej przez powoda krzywdy i szkody, a w konsekwencji wysokości świadczeń rekompensujących ich zakres.

Według art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.

Również zgodnie treścią przepisu art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 r. Nr 124, poz. 1152 z zm.) z ubezpieczenia OC przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierowca pojazdu mechanicznego są zobowiązani – na podstawie prawa – do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę.

Podstawę odpowiedzialności sprawcy szkody względem powoda stanowi art. 436 § 2 k.c.

Przepis art. 444 § 1 k.c. przewiduje, że w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Natomiast art. 445 § 1 k.c. pozwala w takich wypadkach na przyznanie poszkodowanemu odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, czyli szkodę niemajątkową, wyrażającą się w doznanym bólu, cierpieniu, ujemnych doznaniach psychicznych. W judykaturze i piśmiennictwie podkreśla się, że zadośćuczynienie ma charakter kompensacyjny i jako takie musi mieć odczuwalną wartość ekonomiczną, jednocześnie nie może być nadmierne. Do podstawowych kryteriów oceny w tym zakresie zalicza się stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych, trwałość obrażeń, prognozy na przyszłość, wiek poszkodowanego, skutki w zakresie życia osobistego oraz zawodowego, konieczność wyrzeczenia się określonych czynności życiowych, korzystania z pomocy innych osób, czy wreszcie stopień przyczynienia się poszkodowanego i winy sprawcy szkody (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 czerwca 1968 roku, I PR 175/68, OSNCP 1968, nr 2, poz.37; Sąd Najwyższy w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej z dnia 8 grudnia 1973 roku, III CZP 37/73, OSNCP 1974, nr 9, poz.145; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 września 2002 roku, IV CKN 1266/00, niepubl; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 sierpnia 1980 roku, IV CR 238/80, OSNCP 1981, nr 5, poz.81; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 30 stycznia 2004 roku, I CK 131/03, OSNC 2004 r, nr 4, poz.40).

Wysokość zadośćuczynienia winna mieścić się w rozsądnych granicach – z jednej strony winna rekompensować doznaną szkodę niemajątkową (przyznana kwota stanowi środek łagodzenia skutków naruszenia zdrowia) – z drugiej jednak winna także odpowiadać aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Stanowisko to nawiązuje do linii orzecznictwa zapoczątkowanej orzeczeniem Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 1965 r. (OSPika 1966, poz. 92), w którym sformułowana została teza, że zadośćuczynienie powinno być umiarkowane (tak też Sąd Najwyższy w wyrokach: z dnia 12.09.2002 r., sygn. akt IV CKN 1266/00, publ. Lex 80272, z 06.06.2003 r., sygn. akt IV CKN 213/01, publ. Lex 141396).

Przenosząc powyższe rozważania wskazać należy, iż po wszechstronnym rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, iż należna powodowi łączna wysokość zadośćuczynienia za krzywdę, której doznał w wyniku wypadku z dnia 29 maja 2012 r wynosi 14.000 zł.

Oceniając powyższe Sąd oparł się przede wszystkim na dowodach z opinii biegłych sądowych z zakresu neurologii oraz ortopedii i chirurgii urazowej, które po ich uzupełnieniu przez biegłych były niekwestionowane przez strony, stając się pełnowartościowym źródłem wiedzy niezbędnej do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Na tej podstawie Sąd ustalił, iż powód wskutek zdarzenia z 29 maja 2012 r. doznał urazu skrętnego kręgosłupa szyjnego, którego konsekwencją był długotrwały uszczerbek na zdrowiu powoda w wysokości 5%, który skutkowałam długotrwałym leczeniem powoda, korzystaniem z zabiegów rehabilitacyjnych oraz niezdolnością do pracy przez 6 miesięcy, kiedy to powód nie mógł być aktywny zawodowo.

Na rozmiar krzywdy doznanej przez powoda wpłynął również rodzaj doznanych obrażeń, które skutkowałam – ustaloną na podstawie zeznań żony powoda i jego przesłuchania, a także opinii biegłych – koniecznością korzystania przez powoda z pomocy i opieki żony przy wykonywaniu podstawowych czynności życia codziennego takich higiena osobista, przygotowywanie posiłków czy sprzątanie i niemożność samodzielnego zaspokajania swoich potrzeb. Nie bez znaczenia pozostaje także okoliczność, iż charakter doznanych przez powoda obrażeń ma wpływ na przyspieszenie rozwoju samoistnego zwyrodnienia kręgosłupa.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, a także fakt, iż w toku postępowania likwidacyjnego pozwany wypłacił powodowi tytułem zadośćuczynienia kwotę 6.000 zł, Sąd uznał żądanie powoda zasądzenia na jego rzecz kwoty 8.000 zł tytułem dalszego zadośćuczynienia za zasadne i uwzględnił je w całości.

W razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia poszkodowany może domagać się: 1) kompensaty wszelkich kosztów, wywołanych tym stanem (art. 444 § 1 k.c.) oraz 2) odpowiedniej renty, jeżeli utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub

zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość (art. 444 § 2 k.c.); może mieć ona postać renty tymczasowej, jeżeli w chwili wydania wyroku szkody nie da się dokładnie ustalić (art. 444 § 3 k.c.). Obowiązek kompensaty kosztów obejmuje wszelkie koszty wywołane uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, a więc wszystkie niezbędne i celowe wydatki, bez względu na to, czy podjęte działania przyniosły poprawę zdrowia (por. wyrok SN z dnia 9 stycznia 2008 r., II CSK 425/07, Mon. Praw. 2008, nr 3, s. 116). W szczególności będą to koszty leczenia, a więc wydatki związane z postawieniem diagnozy, terapią i rehabilitacją poszkodowanego. Poszkodowanemu przysługuje także roszczenie o rentę, jeżeli wskutek uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia zwiększyły się jego potrzeby. (Olejniczak A., komentarz do art. 444 k.c. [w:] Kidyba A. (red.), Gawlik Z., Janiak A., Koziel G., Olejniczak A., Pyrzyńska A., Sokołowski T., Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania - część ogólna., LEX, 2014).

Na dochodzoną przez powoda kwotę odszkodowania składały się koszty opieki osób trzecich przez pierwszy miesiąc po wypadku (4 h x 8,93 zł x 30 dni = 1.071,60 zł), 200 zł tytułem dalszych kosztów leczenia oraz 12.350,04 zł tytułem utraty zarobków za dalsze 3 miesiące.

Na podstawie art. 444 § 1 k.c. Sąd zasądził na rzecz powoda kwotę 12.350,04 zł tytułem brakującego odszkodowania za utracone dochody. W ocenie Sądu powód w sposób należyty, na podstawie opinii biegłych wykazał, iż wskutek zdarzenia z dnia 29 maja 2012 r. stał się niezdolny do pracy przez okres 6 miesięcy. Między stronami bezsporne zaś było, iż miesięczna wysokość utraconego dochodu przez powoda wynosiła 4.116,68 zł. W toku postępowania likwidacyjnego pozwany wypłacił powodowi odszkodowanie za utracone zarobki za okres pierwszych 3 miesięcy po zdarzeniu szkodzącym. Wobec zasadności pozostawiania przez powoda na zwolnieniu lekarskim przez okres 6 miesięcy, żądanie powoda podlegało uwzględnieniu w całości.

Powód w postępowaniu dochodził również zasądzenia odszkodowania z tytułu kosztów opieki innych osób oraz kosztów leczenia. Podkreślić należy, iż jak zostało wyżej wskazane, poszkodowany nie jest zobowiązany do udowodnienia poniesionych w tym zakresie wydatków – wystarczy wykazanie, że poniesienie kosztów było potrzebne. Powód może dochodzić roszczenia także wówczas, jeżeli opiekę nad nim sprawują osoby najbliższe (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 1977 r. I CR 143/77; z dnia 04 marca 1969 r. I PR 28/69, LEX 12179; z dnia 11 marca 1976 r. z dnia 09.11.2007 r., sygn. akt V CSK 245/0, publ. OSNIC z 2008 r., Nr D, poz. 95, z dnia 08.07.2005 r., sygn. akt II CK 771/04).

Na tej podstawie Sąd zasądził na rzecz powoda tytułem kosztów opieki osób trzecich kwotę 803,70 zł. Zgodnie z opinią biegłego ortopedy, powód wymagał opieki osób trzecich w wymiarze 3 godzin dziennie od dnia wypadku przez 30 dni, co przy uwzględnieniu stawki wskazanej przez powoda a niekwestionowanej przez stronę pozwaną, tj. 8,93 zł. W pozostałym zakresie odnośnie żądania zwrotu kosztów opieki osób trzecich – co do kwoty 367,9 zł roszczenie podlegało oddaleniu.

Na podstawie art. 444 § 1 k.c. Sąd orzekł również o kosztach leczenia i kołnierza ortopedycznego. W ocenie Sądu zasadność i wysokość żądania została w należyty sposób potwierdzona w opinii biegłego sądowego z zakresu ortopedii oraz neurologii, którzy nie kwestionowali prawidłowości leczenia powoda. Wobec okoliczności, iż uzasadnione koszty leczenia powoda wyniosły 690 zł, zaś strona pozwana wypłaciła powodowi odszkodowanie w kwocie 490 zł, żądanie powoda zasądzenia na jego rzecz kwoty 200 zł tytułem dalszego odszkodowania z tego tytułu zasługiwało na uwzględnienie.

O dopuszczalności ustalenia odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące ujawnić się w przyszłości decyduje istnienie po stronie powoda interesu prawnego w takim ustaleniu. Interes prawny w ustaleniu odpowiedzialności może istnieć, jeżeli z danego zdarzenia wynikają dalsze jeszcze skutki, których dochodzenie w drodze powództwa o świadczenie nie jest możliwe lub nie jest na razie aktualne. Szczególne znaczenie powództwo o ustalenie ma przy szkodach na osobie, które nie zawsze powstają jednocześnie ze zdarzeniem, które wywołało uszkodzenie ciała. Poszkodowany w procesie może określić podstawę żądanego odszkodowania jedynie w zakresie tych skutków, które już wystąpiły. Jednakże nie ma możliwości sprecyzować dalszych skutków, które jeszcze nie zostały ujawnione, a

których ujawnienie jest niejednokrotnie możliwe po upływie dłuższego czasu, w trudnym z reguły do określenia rozmiarze. Ustalenie odpowiedzialności na przyszłość umożliwia poszkodowanemu dochodzenie kolejnych roszczeń, nawet gdy owe dalsze skutki wystąpią po upływie terminu przedawnienia (tak Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z dnia 17 kwietnia 1970, III PZP 34/69, OSNC 1970 r., nr 12, poz. 217).

Podkreślić także należy, iż w świetle aktualnej treści art. 442¹ § 3 k.c. brak jest możliwości przedawnienia roszczenia, albowiem w razie wyrządzenia szkody na osobie, przedawnienie roszczenia o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym nie może skończyć się wcześniej niż z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia.

W rozpoznawanej sprawie z opinii biegłych wynika w sposób wyraźny i jednoznaczny, iż rokowania powoda na przyszłość są dobre. Brak jest zatem prawdopodobnych podstaw do przypuszczenia, aby w zdrowiu powoda miały powstać dalsze uszczerbki związane ze zdarzeniem z dnia 29 maja 2012 r. Ewentualne dolegliwości powoda związane są z występującą u niego samoistną chorobą zwyrodnieniową. Wobec powyższego nie ma zatem podstaw do uwzględnienia tego żądania powoda na podstawie art. 189 k.p.c., zaś powództwo w tym zakresie podlegało oddaleniu w całości.

W zakresie żądania zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda odsetek od zasądzonego roszczenia wskazać należy, co następuje. Dłużnik popada w opóźnienie, jeżeli nie spełnia świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne. Termin wymagalności świadczeń przysługujących poszkodowanemu od ubezpieczyciela z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów określa art. 817 § 1 k.c. Jest to termin 30 dni od dnia otrzymania przez ubezpieczyciela zawiadomienia o wypadku. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela lub wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, jest to termin 14 dni od wyjaśnienia tych okoliczności (art. 817 § 2 k.c.). Obowiązek udowodnienia istnienia okoliczności z art. 817 § 2 k.c. oraz ich zasięgu obciąża ubezpieczyciela (art. 6 k.c.). Obowiązany jest on w szczególności wykazać, że uzupełnienie postępowania likwidacyjnego nastąpiło bez nieuzasadnionej zwłoki, z zachowaniem interesu wierzyciela (art. 354 § 1 k.c. i art. 355 § 2 k.c.). Również zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2003 r. Nr 124, poz. 1152 z zm.) ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Niespełnienie świadczenia w terminie rodzi po stronie ubezpieczyciela konsekwencje przewidziane w art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe (art. 481 § 2 k.c.).

Z uwagi na powyższe wskazać należy, iż na uwzględnienie zasługiwało żądanie powoda zasądzenia na jego rzecz od kwoty dochodzonej pierwotnie pozwem odsetek od dnia 25 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty. W toku postępowania likwidacyjnego bowiem powód zgłosił pozwanemu szkodę w sprecyzowanej wysokości obejmującej zakres pozwu już pismem doręczonym pozwanemu dnia 17 lipca 2012 r. Termin zakończenia postępowania likwidacyjnego upłynął zatem pozwanemu dnia 17 sierpnia 2012 r., co powoduje, iż roszczenie powoda w tym zakresie było zasadne i zasługiwało na uwzględnienie. W zakresie żądania odsetek od kwot obejmujących rozszerzenie powództwa Sąd uznał, iż zgodnie z żądaniem pozwu stały się one wymagalne od dnia doręczenia pozwanemu odpisów pism zawierających rozszerzenia, tj. w zakresie kwoty 6.000 zł od dnia 29 czerwca 2016 r., zaś w zakresie kwoty 4.111,68 zł od dnia 19 maja 2016 r. do dnia zapłaty.

Wobec okoliczności, iż pozwany uległ żądaniu powoda niemal w całości, tj. w 99%, Sąd w punkcie 3. sentencji wyroku rozstrzygnął o kosztach postępowania na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. nakazując pozwanemu, aby zwrócił na rzecz powoda wszystkie poniesione koszty postępowania w łącznej kwocie 3.576,94 zł, na którą składały się: 576 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, 2.417 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (ustalone na podstawie § 6 pkt 5) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych

oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – Dz.U. 2002 nr 163 poz. 1349) wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa, a także koszty wynagrodzenia biegłych: 88,50 zł (k. 185), 90,08 zł (k. 222), 341,42 zł (k.240), 38,90 zł (k. 240) oraz 45,04 zł (k. 263).

Na podstawie art. 80 ust. 1 w zw. z art. 84 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2014.1025 z dnia 2014.08.01) Sąd nakazał zwrócić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi na rzecz powoda kwotę 316,06 zł tytułem nadpłaconej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego (pkt. 4. sentencji wyroku).

O kosztach tymczasowo wyłożonych z kasy Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi Sąd rozstrzygnął w punkcie 5. sentencji wyroku na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. (t.j. Dz.U.2014.1025 ze zm.) o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, obciążając nimi pozwanego, jako przegrywającego postępowanie w całości. Do kosztów tych należą kwota 506 zł tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od rozszerzonej części powództwa.